

τὸ ἄνω ὠραῖον νομισματοδόσημον τῆς δόνας Γράτ-
τζιας Νάζη, χαραχθέν ὑπὸ τοῦ τότε διαστήμου
χρυστοχόου καὶ σφραγιδογλύπτου Παύλου Ποτζίνη,
καὶ ἀποδοθέν ὑπὸ τοῦ πρώτου δημοσιεύσαντος,
περιπτώτου νομισματογνώμονος Κ. Ἀδριανοῦ
Λογγπερριέ (1), εἰς τὴν σύζυγον τοῦ ἐν λόγῳ
Ἰωσήφ Νάζη, ἐπὶ τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ Ἰσραηλίου
Ἑμμανουὴλ Ἀμποάμπ, ὅστις διηγούμενος τὰ με-
ταξὺ τοῦ 1537—1564 συμβάντα λέγει: « Ἐπὶ
» τοῦ δουκὸς τῆς Τοσκάνης, τοῦ μεγάλου Κό-
» σμου, τὸ ἡμέτερον ἔθνος ἀπῆλause τῆς ἐλευ-
» θεριότητος γεννησιώδους γυναικὸς, τῆς περι-
» φανοῦς δόνας Γράτζιας Νάζη, περὶ τῶν ἐξαι-
» σίων ἀρετῶν καὶ τῶν εὐγενειῶν τῆς ὁποίας πρᾶ-
» ξων δύνανται τις νὰ γράψῃ βιβλίον. Δὲν ἠθέλησε
» νὰ παραχωρήσῃ τὴν περιφανῆ καὶ μονογενῆ
» τῆς θυγατέρα εἰς πλουσιωτάτους κόμητας καὶ
» μαρκεσίους ἄλλοθενεῖς, οἵτινες ἐπανειλημμέ-
» νως τὴν ἐζήτησαν. Ὁ Κύριος τῇ ἔδωκε γαμ-
» βρόν τὸν ἰδίον τῆς ἀνεψιόν, τὸν ἐνδοξότατον
» καὶ ἀθανάτου μνήμης σενιὸρ δὸν Ἰωσήφ Νάζη,
» ἀξιώτατον δοῦκα τῆς Νάζου, στέμμα ἐντι-
» μότατον τῶν πορτογάλλων Ἰβραίων. » Ἡ
μαρτυρία αὕτη τοῦ Ἀμποάμπ, τὴν ὁποίαν ἀκο-
λουθῶν ὁ Longperrier ἀποδίδει τὸ νομισματοδόση-
μον εἰς τὴν δόναν Γράτζιαν Δελάνα, πενθερὰν τοῦ
Ἰωσήφ, δὲν φαίνεται ἀληθὴς· καὶ ὁ Κ. Λεβὺς
πειστικώτατα ἰσχυρίζεται, ὅτι τοῦτο ἀνήκει εἰς
τὴν δόναν Γράτζιαν Βενθενίσταν τὴν ἐν Φεβρᾶρῳ
ἀποκατασταθεῖσαν ἐτέραν ἀδελφὴν τῆς ὁμωνύ-
μου πενθερᾶς τοῦ Ἰωσήφ, καὶ θείαν αὐτοῦ, τῆς
ὁποίας τὴν θυγατέρα ἐνυμφεύθη πρὸ τοῦ 1532
ὁ ἐκεῖσε διαμὲνων ἀδελφὸς τοῦ Ἰωσήφ, Μωῦσῆς,
ὁ ὑπὸ τὸ μαφρανικὸν ψευδώνυμον Σαλομών ὑπο-
κρυπτόμενος (2).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΑΘΑΣ.

(1) *Revue Numismatique*, 1858, σελ. 89 καὶ ἐπ.

(2) Τὸ ἄνω χαλκὸν νομισματοδόσημον ἠγόρασεν ἐν ἔτει
1838 ἐν Φλωρεντίᾳ ὁ Κάρολος Λενορμάν, καὶ παριστᾷ
ἐν τῇ μονομερεῖ αὐτοῦ ὄψει τὴν προτομὴν νεαρᾶς γυ-
ναικὸς, κομψῶς ἐνδεδυμένης· καὶ ἡ μὲν ἑβραϊστὶ ἐπι-
γραφή εἶνε τὸ ὄνομα τῆς Γράτζιας Νάζη, διὰ δὲ τῆς
συντετηγμένης λατινικῆς σημειοῦται ἡ δωδεκακοκταεὶς
ἡλικία αὐτῆς, A (anno) AE (tatis) xviii· τὸ δὲ κάτωθεν
τῆς χειρὸς P, τὸ ὄνομα τοῦ σφραγιδογλύπτου Poggini.

ΟΠΟΙΑ ΤΙΣ ΕΙΝΑΙ Η ΑΜΕΡΙΚΗ

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ ΜΠΟΝΩ. (1)

Ἐξεληθόντες τῆς ἐκκλησίας ταύτης ἀνεπνεύσα-
μεν καθαρὸν ἀέρα μετὰ μεγάλης, ὁμολογῶ, ἀ-
πληστίας, ὅτι ἐμοῦ τοῦλάχιστον ἡ κεφαλὴ
εἶχε τοιοῦτον ζαλισθῆ ἐκ τῆς ἀποφορᾶς τῶν
μαύρων, ὥστε ἐφοβήθη μὴ τοι ἡ ζάλη διαρ-
κείη δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. Ὁ Ἀρθούρος τότε προέ-
τεινε νὰ μεταβῶμεν εἰς Staten-Island διὰ τι-
νος τῶν ἐν τῇ Κανονοστοιχείᾳ (the Battery) σταθ-
μεύοντων ἀτμοπλοίων, ἐπειπὼν ὅτι οὕτω καὶ
τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανά μας θὰ δροσίωσιν καὶ
τὸ ὑποληφθὲν μέρος τῆς ἡμέρας εὐαρέστως θὰ
διανύσωμεν. Ἀλλ' ὁ σὺρ Ἰάκωβος ἅμα ἤκουσε
ἀτμόπλοιοι καὶ διάπλου ἐμόρφασεν ἐλσεινῶς.

— Δὲν εἶναι ἄρᾳ γε δυνατόν, εἶπεν ἀστεϊζό-
μενος πρὸς τὸν Ἀρθούρον, νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν
εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἐκδρομὴν διὰ ξηρᾶς;

— Ταγματάρχα, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, εἰάν ὁ στό-
μαχός σας ἀποδεικνῇ, ἐνθαρρύνάτέ τον, διότι τὸ
Staten-Island μόλις ἀπέχει μιᾶς ὥρας πλοῦν
ἀπὸ τῆς Κανονοστοιχείας, τὸ δὲ ἀτμόπλοιοι δια-
πλέει τὸ μικρὸν τοῦτο διάστημα ὡς ἂν ἐκυλίστο
ἐπὶ πάγου.

— Ἄν ἔχῃ οὕτω τὸ πρᾶγμα, εἶπεν ὁ σὺρ Ἰά-
κωβος, ἄγωμεν καὶ εἰς Staten-Island.

Ἐνῷ ὅμως ἡμεῖς ἐφθάνομεν εἰς τὴν Κανονο-
στοιχείαν, ἐν ἐκ τῶν ἀτμοπλοίων ὑπερπληρωμένον
ὑπὸ ἐπιβατῶν, ἀπεμακρύνετο τῆς ἀκτῆς ἀπερ-
χόμενον εἰς Staten-Island. Ὅθεν ἠναγκάσθη-
μεν νὰ περιμείνωμεν μίαν ὥραν, διότι μόνον ἀνά
πᾶσαν ὥραν ἐκπλέει ἀτμόπλοιοι. Διὰ νὰ χρησι-
μοποιήσωμεν δὲ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα
ἐπεσκέφθημεν τὴν συνοικίαν ταύτην τοῦ Νεοβο-
ράκου, ἥτις εἶναι ἡ ἀξιολογωτέρα ὡς πρὸς τὴν
ἱστορίαν.

Εἰς τὴν Κανονοστοιχείαν τῶντι, ἢ μᾶλλον εἰς
τὸν ἀριθμὸν 4 τοῦ Broadway διασώζεται μέχρι
σήμερον ἡ παλαιὰ Kennedy house (οἰκία τοῦ
Κεννεδῆ), φημισθεῖσα διὰ τοὺς ἐνδόξους ἀνδρας,
οἵτινες διαδοχικῶς ἐν αὐτῇ κατόκησαν. Καὶ
πρώτον μὲν ἐπὶ τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πολέμου
κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἀγγλικοῦ στρα-

τοῦ λόρδου Κορνούαλλη, τοῦ στρατηγοῦ Κλίν-
τωνος καὶ τοῦ λόρδου Χωδς. Κατόπιν δὲ ἡ
ἐπαναστατικὴ λαίλαψ ἀποδιώξασα ἐκείθεν μετὰ
βίας τοὺς ἡττηθέντας πούτους τῆς ἀγγλικῆς
δεσποτίας ὑπέρτας, ἐνεθρόνισεν ἐν θριάμβῳ τὸν
ἀθάνατον τῆς Ἀμερικανικῆς δημοκρατίας ἰδρυ-
τὴν, τὸν Γεώργιον Βασιγκτῶνα. Μετὰ τὸν Βα-
σιγκτῶνα ἐκατοίκησεν ὁ Ταλλεϋράνδος ἐπὶ τινά
χρόνον εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην τὴν οἰκοδομηθεῖσαν
ἐν ἔτει 1760 ὑπὸ τοῦ ἀξιοματικοῦ Κεννεδῆ. Ἀπὸ
τῶν παρθύρων τῆς περιφήμου ταύτης οἰκίας
πολλοὶ πατριῶται παρεστάθησαν εἰς τὴν ἀνα-
τροπὴν τοῦ ἐφίππου ἀνδριάντος Γεωργίου τοῦ Γ'
βασιλέως τῆς Ἀγγλίας. Ὁ ἀνδριάς ἦτο μολύ-
βδινος καὶ ἀπ' αὐτοῦ οἱ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας μα-
χόμενοι στρατιῶται ἔχυσαν σφαῖρας, αἵτινες ἐ-
πλήγωνον ὄχι μόνον τὸ σῶμα ἀλλὰ καὶ τὸ φρό-
νημα τοῦ μισθωτοῦ στρατοῦ τοῦ βασιλέως τῆς
Ἀγγλίας. Ἀπὸ τινά παρακείμενον πενιχρὸν οἰ-
κίσκον ἐξῆλθεν ἡ νεκρικὴ ἐκφορά ἐνὸς τῶν ἐν-
δόξων ἀνδρῶν τῆς Ἀμερικῆς, τοῦ Φούλτωνος.
Ἐκεῖ δὲ που πλησίον κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτη-
σίας ἀγῶνα κατώκουν ὁ Ἀρνόλδος καὶ ὁ Ἀνδρέας,
ὀνόματα ἀπαθανατισθέντα ὑπὸ τῆς ἱστορίας.

Πλησίον τῆς οἰκίας τοῦ Φούλτωνος συνέστηκε
τῷ 1763 τὸ στρατοπεδαρχεῖόν του ὁ στρατηγὸς
Γάζας. Καὶ ἐκεῖ πάλαι ποτὲ ἔκειτο ἡ εἰρκτὴ
ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἐστήθησαν τὰ ἐμβλήματα
σκληροῦ δεσποτισμοῦ, δηλαδὴ ὁ κύρῳ ἐφ' οὗ
ἐστηλίτευσεν ἡ ἔδερνον τοὺς καταδίκους, αἱ ἀλύ-
σεις δι' ὧν ἐδέτμενον τοὺς πόδας τῶν καὶ ἡ ἀγ-
χὸν δι' ἧς τοὺς ἐθανάτωνον. Κατὰ παράδοξον
δὲ καὶ ὄντως θαυμασίαν ἀντίθεσιν, ὑπὸ τὸ περι-
στύλιον τῆς αὐτῆς εἰρκτῆς ἵστατο ὁ Βασιγκτῶν
ὅτε μιᾶ φωνῇ ἀνεκνήρυχθη πρόεδρος τῆς Ἀμερι-
κανικῆς δημοκρατίας.

Εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἐγένετο ἡ ἀξιωματικὸς
ὀρχομωσία ἐνώπιον ἀπειροπληθοῦς καὶ ἐνθουσιῶν-
τος λαοῦ. Παλαιὰ δὲ εἰκὼν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης
παριστᾷ τὸν Βασιγκτῶνα ὅπως ἦν τότε ἐνδεδυ-
μένος μὲ μελανά ἐκ βελούδου ἐνδύματα, τὴν κό-
μην ἔχοντα ἀλφιτωμένην καὶ περιζωσμένον τὸ
ξίφος τῆς ἐλευθερίας τὸ χαλυβδίνην λαβὴν ἔχον,
ἀπὸ τοῦ ὁποίου οὐδὲ στιγμὴν ἀπεχωρίσθη ἀφ' ἧς
ώρας τὸ ἐγρύμνωσεν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς
ρίλης πατρίδος του.

Προσειρήσθω δ' ἐν ἐπιλόγῳ, ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ
ἐκεῖνο μέρος τῆς Κανονοστοιχίας οἱ Νεοβαρاني-
νοὶ ἀνήγειραν ἀψίδα πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ στρατη-

γοῦ Λαφαγέτου, ὅτε τὸ τελευταῖον ἐπεσκέφθη
οὗτος τὴν ἡγεμόνα πόλιν.

Ὁ ταγματάρχης Κλίντον ἂν καὶ προσεβάλλετο
ἡ ἐθνικὴ φιλοτιμία του δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποκούψῃ
τὸν θαυμασμόν του, ἰδὼν τὰ εὐτελῆ ταῦτα μαρ-
τύρια τοῦ μεγαλείου ἐνὸς ἔθνους, τὸ ὁποῖον ἔχει
μὲν τινὰ ἀξιόμεμπτα εἰς τὰ εἶθῃ καὶ τὰ ἔθιμα
καὶ εἰς τοὺς κοινωνικοὺς τε καὶ πολιτικοὺς θεσ-
μοὺς, ἔχει ὅμως καὶ πολλὰς ἐμφύτους ἀρετὰς
παρορμώσας αὐτὸ εἰς ἐπιχειρήσιν μεγάλων καὶ
γενναίων ἔργων.

Ὁ Ἀρθούρος ἐξήγαγε τὸ ὠρολόγιόν του — τὸ
ἔσχατον δυστυχῶς ἐναπολειφθὲν λείψανον τοῦ ὠ-
ρολογοποιείου του — καὶ εἶδεν ὅτι ἔπρεπε νὰ
περιμεινόμεν εἰκοσιν ἔτι λεπτὰ τῆς ὥρας μέχρι
τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ ἀτμοπλοίου. Ὅθεν μετέβη-
μεν πρὸς θῆαν τῆς πύλης τοῦ Νεοβοράκου, ἥτις
εἶναι κτίριον ὀλοτελῶς ἀκτάλληλον πρὸς τοιαύ-
την χρῆσιν, διότι προηγουμένως ἦτο ὀλλανδικὴ
ἐκκλησία· ἀλλ' ἡμᾶς προσεῖλκυεν εἰς τὸ ἀσή-
μαντον τοῦτο οἰκοδόμημα ἄλλος τις ἰδιάζων λό-
γος. Ἀπὸ τῆς κορυφῆς δηλαδὴ τοῦ παλαιοῦ τού-
του ναοῦ ἐξετέλεσε τὰ πρῶτα ἐπὶ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ
πειράματα κατόπιν τῶν ὁποίων ἐφεύρε τὸ ἄλε-
ξικέραυνον ὁ Βενιαμὴν Φραγκλῖνος, ὁ μεγαλοφύης
ἐκεῖνος καὶ μετριοφρων ἀνὴρ, ὅστις τὰς ὥρας τῆς
σχολῆς του κατέτριβεν εἰς τὴν πνευματώδη καὶ
ὠφελιμωτάτην συγγραφὴν τοῦ «*Ἡμερολογίου*
τοῦ καλοῦ Ριχάρδου».

Ἐπιβὰς ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου τοῦ Staten-Island
ἐξεπλάγην ἐπὶ τῷ ὅλῳ Ἀμερικανικῷ αὐτοῦ
σχήματι, πρὸς τὸ ὁποῖον οὐδόλως ὁμοιάζουσι τὰ
Εὐρωπαϊκά. Ἄπαντα τὰ ἀμερικανικὰ ἀτμόπλοια
καὶ αὐτὰ ἔτι τὰ τετράπτερα τὰ διαπλέοντα τὸν
Ὄχιον, τὸν Μισσισιππὴν καὶ τὸν Οὐδσωνα εἶναι
οὕτω πως κατεσκευασμένα, ὥστε ὅλον τὸ φορ-
τίον δέχονται ἐπὶ τοῦ καταστρώματος· ὅλον δὲ
τὸ ἔσω κατέχει ἡ τερατώδης ἀτμομηχανή. Μι-
κρὰ ἀτμόπλοια ἐν Ἀμερικῇ δὲν ὑπάρχουσι, διότι
ὀρθοῦντα ἵππων δύνανται ἔχουσι καὶ τὰ μι-
κρότερα ἐκεῖνα ἀτμόπλοια τὰ δίκην πορθμείων
χρησιμεύοντα εἰς ὅλους τοὺς ποταμοὺς, ἀγνώ-
στου, οὕτως εἰπεῖν, οὐσῆς τῆς χρήσεως τῶν γε-
φυρῶν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις πολιτείαις.

Τὸ ἀτμόπλοιον ἐφ' οὗ εὐρισκόμεθα ἦτο τρις
ἐκείνων μεγαλείτερον. Μετὰ τερπνότατον δὲ διά-
πλουν ποικιλθέντα διὰ τῆς θέας πολυαριθμῶν
πλοίων ὄλων τῶν ἐθνῶν, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν γρα-
φικωτάτην νῆσον Staten-Island, ἥτις εἶναι τὸ

σύνθηδες ἐντευκτήριον τῶν κατοίκων τοῦ Νεοβοράκου, ὅσοι τὴν κυριακὴν προτιμῶσι νὰ διασκεδάσωσιν ἄλλως, παρὰ διὰ μόνῃς τῆς ἀναγνώσεως τῶν Γραφῶν.

Ἐντεῦθεν παρέχεται θεάμα μεγαλοπρεπέστατον. Ἀφ' ἐνὸς μὲν ὁ ὄρμος ἐκτεινόμενος μέχρι τοῦ πελάγους· ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ ἐν αὐτῷ πλοῖα ἅτινα ὁτὲ μὲν ὡς θαλάσσια πτηνὰ ἀνοίγοντα τὰς πτέρυγας τῶν ὀλισθαίνουσι, πλαγίως φερόμενα, ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς ἐπιφανείας, ὁτὲ δὲ παρόμοια πρὸς ὠκεάνεια κῆτη κινούνται μετὰ πατάγου φλογερὰν πνοὴν ἐξερεῖγοντα ἀπὸ τὰ πύρινα στέρενα τῶν, καὶ τὴν ὁδὸν αὐτῶν χαράττοντα δι' ἀφρών καὶ νεφελῶν καπνοῦ.

Καὶ ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς ξηρᾶς ἡ νῆσος εἶναι οὐχ ἥττον πολυθέλητος. Πανταχοῦ ὑπάρχουσι μεγαλοπρεπεῖς ἐπαύλεις, οἰκίσκοι ξύλινοι τόσον ἐλαφροί, τόσον ἄβροϊ, ὥστε φαίνονται παίγνια μᾶλλον τῆς φαντασίας παρὰ ἔργα ἀνθρώπινα. Τὴν θυμηδίαν τῆς ἐπιγείου ἐκείνης Ἐδὲμ ἐν μόνον διαταράττει, καὶ ἐπαναφέρει τὴν πετώσαν φαντασίαν εἰς τὴν θλιβεράν τοῦ βίου πραγματικότητα, ἡ κιτρίνη σημάζα τῆς καθάρσεως, ἀναγγέλλουσα ὅτι ἐπὶ τῆς νήσου κεῖται τὸ λοιμοκαθατήριον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐξαίρετον κτίριον οὐδὲν ἄλλο κακὸν ἔχον εἰμὴ τὸν προορισμὸν τοῦ.

Ἐγευματίσαμεν ἐν τῇ νήσῳ.

Εἰσερχόμενοι δὲ τῇ ἑσπέρᾳ εἰς τὴν πόλιν ἤκούσαμεν τὸν κώδωνα τοῦ δημαρχείου σημαίνοντα τὸ διεγερτήριο· εἰς τὸν πένθιμον δὲ τοῦτον ἤχον προσετέθη μετ' ὀλίγον καὶ ἄλλος καταχθόνιος θόρυβος· ἔτρεχον ἀμάξια βαρέα ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου, ἠκούοντο τρομερὰ βλασφημίας, ὁ λαὸς συνέβρεε πανταχόθεν μετὰ βοῆς, ἡμεῖς δὲ δὲν διεκρίναμεν τί συνέβαιναν ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης νυκτός.

— Τί τρέχει; ἠρώτησεν ὁ ταγματάρχης.

— Τίποτε, ἀπεκρίθη ὁ Ἀρθούρος μετὰ μεγίστης ἀταραξίας. Τὸ σήμαντρον τὸ ὁποῖον ἠκούσατε εἶναι τὸ σήμαντρον τῆς πυρκαϊᾶς, καὶ ἰδοὺ οἱ πυροσβέσται τρέχουσι μετὰ τῶν ἀντλίων πρὸς τὸ μέρος ἔνθα τὸ πῦρ ἐφάνη. Τὴν Κυριακὴν κατὰ τοιαύτην ὥραν συνήθως ἄρχεται ἐν Νεοβοράκῳ ἡ ἀπόσβεσις τῶν οἰκιῶν, διότι τὴν ἡμέραν αὐτὴν συμβαίνουν κατὰ προτίμησιν, παρὰ κατὰ πάσαν ἄλλην ἡμέραν, αἱ πυρκαϊαί.

— Πῶς, εἶπον ἐγὼ τότε, αἱ οἰκίαι τοῦ Νεοβοράκου, ἔχουσι λοιπὸν ἡμέρας ὠρισμένας, καθ' ἃς καίονται;

— Ναὶ, καὶ μὴ ἀπορήτε παντάπασι, ἀπεκρίθη ὁ Ἀρθούρος, διότι αἱ οἰκίαι ὡς πρὸς τοῦτο εἶναι λίαν νουνεχεῖς· ἀλλ' ἃς ὑπάγωμεν τώρα διὰ νὰ ἰδῇτε πῶς τὰς σβένουσι, μετὰ ταῦτα δὲ θὰ σᾶς εἶπω καὶ πῶς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὰς ἀνάπτουσι.

— Παραδέχομαι τὴν πρότασίν σου, εἶπεν ὁ σὺρ Ιάκωβος.

— Ὅμοίως καὶ ἐγώ.

— Ἄγωμεν, λοιπὸν, ὑπέλαβεν ὁ Ἀρθούρος, καθόσον μάλιστα δὲν δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν ἄλλον ὠραιότερον ἐπίλογον τῆς ἡμέρας ταύτης.

Πυροσβέσται, ἀντλίας καὶ πυρκαϊαὶ ἐν Ἀμερικῇ.

Μόλις ἐβαδίσκαμεν ἐπὶ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας πρὸς τὸ μέρος τοῦ Canal street, ὅπερ πρὸ ὀλίγων μὲν ἐτῶν ἦτο πεδῖον βαλτώδες συχναζόμενον ὑπὸ ἀγρίων νησῶν, σήμερον δὲ τὸ πολυάνθρωπότερον καὶ κεντρικώτερον μέρος τῆς πόλεως, ἐμποδίσθημεν ἀπὸ δύο ἀποσπάσματα πυροσβεστῶν, τὰ ὁποῖα ἐξώρμησαν ἐν τῇ αὐτῇ ὁδῷ, ἐκ δύο ἄλλων ὀρμηθέντα, μετὰ βοῆς καὶ κρότου ἐπαυξανομένου ὑπὸ τῶν προσταγμάτων τῶν ἀντλιαγῶν, οἵτινες ἐκραύγαζον στενωπῶς διὰ τῶν τηλεφώνων (porte-voix) διὰ νὰ ἐκκαύσωσι τὸν ζῆλον τῶν πυρανθρώπων firemen καὶ νὰ ἀπομακρύνωσιν ἐκ τοῦ μέσου τοὺς διαβάτας.

Ἄμα τὰ δύο ἀποσπάσματα συνηντήθησαν ἠκούσθησαν πανταχόθεν ἀπειλαὶ καὶ βλασφημίας διαβολικαί. Αἱ ἀντλίας διὰ μιᾶς ἐστάθησαν καὶ οἱ πυροσβέσται ἐφορμήσαντες κατ' ἀλλήλων ἤρχισαν νὰ γρονθοκοπῶνται μετ' ἀκρατῆτος ἐνθουσιασμοῦ. Ἡ πάλῃ ὑπῆρξε φοβερά καὶ ἀναμίζ ἠκούοντο ὁ δοῦπος τῶν χαλαζήδων καταφερομένων πυγμῶν, αἱ κραυγαὶ τῶν ἀρχηγῶν, καὶ τοῦ παρεπτότος ὄχλου αἱ ὠρυγαί.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς πυγμαχίας, ἧς δὲν ἠδυνάμην νὰ κατανοήσω τὸν λόγον, ἐσήκωσαν τοὺς βαρέως πληγωθέντας, ἐκείνους, δηλαδή, τῶν ὁποίων ἡ ὁ βραχυῶν ἐθλάσθη ἢ ἡ πλευρὰ ἢ τὸ κρᾶνιον, οἱ δὲ ἄλλοι οἱ μῶλοπας μόνον λαβόντες, ἔδραξαν πάλιν τὰς ἀντλίας τῶν καὶ ὠρμησαν μετὰ πλείονος εἴ ποτε ζέσεως διὰ ν' ἀνακτήσωσι τὸν ἀπολεσθέντα χρόνον, πρὸς τὴν καιομένην οἰκίαν, ἧς αἱ φλόγες ἐφώτιζον ἀπαισίως τὸν οὐρανόν.

— Τί ἐσήμαινον ταῦτα; ἠρώτησα τὸν Ἀρθούρον.

— Τί ἄλλο, ἀπεκρίθη μεθ' ὅσης ἔνεστιν ἀφέλειας, εἰμὴ ὅτι δύο σπεῖραι πυροσβεστῶν, συναν-

τῆθῆσαι, ἀντεχαιρετήθησαν, χάριν φιλοφροσύνης, διὰ βραγδαίων γρονθοκοπημάτων!

— Καὶ πρὸς τί ἡ τόση φιλοφροσύνη;

— Διότι ἔθος ἐπεκράτησεν ἐνταῦθα ὥστε, δσάκις συναντῶνται δύο σπείραι πυροσβεστῶν διὰ τοιούτου τρόπου νὰ ἀντεχαιρετῶνται.

— Ἀστεΐζεσθε, Ἀρθοῦρε;

— Παντάπασιν ὁμιλῶ μάλιστα σπουδαίως, καὶ ὅ,τι τώρα σὰς φαίνεται ἄπορον, θὰ σὰς φανῇ κατόπιν φυσικώτατον, ἀφοῦ διαμείνετε καιρόν τινα ἐν Ἀμερικῇ. Καὶ ἐγὼ αὐτὸς φρονῶ σήμερον ὅτι οἱ πυροσβέσται πράττουσιν ἄριστα δερόμενοι δσάκις, σπεύδοντες εἰς τινὰ πυρκαϊάν, συναντηθῶσι καθ' ὁδόν.

— Ἀλλὰ πόθεν ἔλαβεν ἀρχὴν ἡ βάρβαρος αὐτῇ συνήθεια;

— Ἄλλοτε οἱ πυροσβέσται δὲν ἦσαν ὡς τοὺς σημερινούς, οἵτινες ἐθελονταὶ ἀφιλοκερδεῖς ὄντες καὶ ἀνήκοντες εἰς τὰς πλουσιωτέρας τῆς πόλεως οἰκογενείας, σβένουσι τὰς πυρκαϊὰς μόνον καὶ μόνον χάριν ἀπλῆς διασκεδάσεως, ἀλλ' ἦσαν ἄνθρωποι τοῦ συμφέροντος, διὰ τοῦτο εἶχεν ὀρισθῇ βραβεῖον ἀξιόλογον ὑπὲρ τῆς σπείρας ἐκείνης ἣτις πρώτη ἤθελε καταφθάσει εἰς τὸ μέρος τοῦ κινδύνου. Ὅσακις λοιπὸν δύο σπείραι συνητῶντο ἐγγενᾶτο φυσικῶ τῷ λόγῳ ἐν αὐταῖς ἄμιλλα περὶ πρωτείων, καὶ συνηθέστατα ἤρχοντο εἰς χεῖρας. Καὶ ἡ μὲν ἀφορμὴ τῶν πυγμαχιῶν πρὸ πολλοῦ χρόνου ἐξέλιπεν, αἱ πυγμαχίαι ὅμως διατηροῦνται ἂν καὶ δὲν ὑφίσταται οὐδὲν ἔχνος ἐχθροπαθείας ἢ μνησικακίας μεταξὺ τῶν πυροσβεστῶν τῶν διαφόρων ἐταιριῶν. Ἐν ἐνὶ λόγῳ δέρονται ὅχι δι' ἄλλο, εἰμὴ μόνον διότι τοιαύτη ἐπεκράτησε συνήθεια.

— Ἀλλόκοτος τῇ ἀληθείᾳ συνήθεια! Καὶ πάντοτε δέρονται δσάκις συναντηθῶσιν;

— Ὅχι πάντοτε, ἀλλὰ κατὰ τὰς περιστάσεις. Ἐὰν φερ' εἰπεῖν, ἡ ὁδὸς ἐν ἣ συναντηθῶσιν ἦναι στενὴ, ὑπάρχει μεγίστη ὑποψία ξυλοκοπήματος, διότι ἂν εἰς πυροσβέστης παρὰ χωνίσῃ ἢ ἀπωθήσῃ ἕτερον, πάραυτα ἡ συμπλοκὴ γενικεύεται. Ἄλλοτε γρονθοκοποῦνται ἀποκλειστικῶς διὰ νὰ ἐπιταχύνωσι τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματός των καὶ ἐπομένως νὰ δράμωσι μετὰ μείζονος ζήλου πρὸς τὴν πυρκαϊάν. Ἄλλοτε πάλιν δέρονται ἕνεκεν ἀποτυχίας, ὅταν δηλαδὴ προσδοκῶντες τεραστίαν πυρκαϊάν ἀπαιτοῦσαν μεγάλην δραστηριότητα καὶ τόλμην, εὗρωσι παρ' ἐλπίδα ἀσήμαντον οἰκίδιον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόσβεσις καὶ εὐκολος εἶναι

καὶ ἀκλεής. Ἐὰν δὲ συμβῇ τὸ ἐναντίον, καὶ εὗρωσιν ἀντὶ μιᾶς καπνοδόχου πολλὰς οἰκίας καιομένας, τότε πάλιν αἱ κεφαλαὶ των ἐξάπτονται ὑπὸ ἐνθουσιασμοῦ καὶ γρονθοκοποῦνται ἕνεκα υπερβολικῆς χαρᾶς!

Ἡ διήγησις τοῦ Ἀρθοῦρου μὲ κατέπεισεν ἐντελῶς ὅτι ἐνυπάρχει ἔμφυτος εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ θηριωδία, τὴν ὁποίαν οὐδὲ ἡ ἠθικὴ, οὐδὲ ἡ θρησκεία, οὐδὲ ἡ ἐκπαίδευσις, οὐδὲ τὸ φόβητρον τοῦ νόμου ἐντελῶς ἀποπνίγει.

Ἐν τούτοις ζητήσαντες τὸν σὺρ Ἰάκωβον Κλίντον διὰ νὰ πορευθῶμεν εἰς τὴν δευτέραν παράστασιν τὴν διὰ τῶν ἀντλίων γενησομένην, εἶδομεν αὐτὸν ἐξετάζοντα ἐκεῖ που πλησίον ἓνα τῶν μαχητῶν οὐτινος τὴν σιαγόνα ἐθλάσε βρωμαλέα πηγμὴ. Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐσφίγξε τὴν χεῖρα καὶ ἐπανῆλθε πρὸς ἡμᾶς.

Ἰβραῖον κτύπημα! εἶπε μετ' ἐκφρανοῦς ἀγαλλιάσεως. Μέχρι τοῦδε δὲν ἐνόμιζον τῇ ἀληθείᾳ τοὺς Ἀμερικανούς τόσον δεξιούς εἰς τὴν εὐγενῆ ἀσκήσιν τῆς πυγμῆς, ἀλλὰ τὸ κτύπημα τὸ ὁποῖον εἶδον σήμερον εἶναι ὄντως ἀγγλικόν διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ μὴ δυνηθεὶς νὰ συγχαρῶ ἐκείνον ὅστις τὸ κατέφερε, συνεγάρην τοῦλάχιστον τὸν λαβόντα. Ὁ σὺρ Ἰάκωβος εἶχεν, ὡς βλέπετε, καλλιτεχνικὴν ὁλῶς ἐμπειρίαν περὶ τὴν πυγμαχίαν, διότι ὅσα ἀνεφέραμεν τὰ εἶπεν ὅχι γελῶν, ἀλλὰ σπουδάζων.

Φθάσαντες εἰς τὸ πεδίον τῆς πυρκαϊᾶς, εὗρομεν τὴν καιομένην οἰκίαν περιεζωσμένην ὑπὸ πολλῶν πυροσβεστικῶν ἐταιριῶν, αἵτινες προσέδραμαν μετὰ θαυμασίας ταχύτητος, ἅμα ἀκουσθέντος τοῦ σημάντρου. Ἐπειδὴ δ' ἐν Νεοβοράκῳ τὸ ὕδωρ εἶναι ἀφθονώτατον, χάρις εἰς ὑπογείους ὀχετοὺς διακλαδιζομένους καθ' ὅλην τὴν πόλιν, οἱ πυροσβέσται ποιοῦσι μεγίστην αὐτοῦ χρῆσιν, ἢ μᾶλλον κατάχρησιν, διότι κατακλύζουσι τὰς καιομένας οἰκοδομὰς μετὰ τοιούτου ζήλου καὶ τοιαύτης χαρᾶς, ὥστε φαίνονται φρενιτιῶντες. Πρὶν παρέλθωσιν ὀλίγα λεπτά τῆς ὥρας ἡ καιομένη οἰκία ἐπνίγη κατὰ λέξιν ἐντὸς τοῦ ὕδατος, καὶ ὅμως αἱ ἀντλῖαι ἐξηκολούθουν τὴν ἐργασίαν των μετ' ἀκατασχέτου ἐνθουσιασμοῦ. Ὅσα δὲ ἐκ τῶν πυροσβεστικῶν συνοδείων, ἐφθασαν ἕνεκεν τῆς μεγάλης ἀποστάσεως, κατόπιν ἐορτῆς, δὲν ἔμειναν οὐδ' αὐταὶ μὲ χεῖρας ἐσταυρωμένας ἀπ' ἐναντίας μάλιστα, ἐπειδὴ ἤλθον διὰ ν' ἀντλήσωσιν, ἤντησαν, εἰς τρόπον ὥστε ὅ,τι διεσώθη ἐκ τοῦ πυρὸς κατεστράφη ὑπὸ τῆς πλημμύρας.

ἔμαθον δὲ ὅτι τοῦτο συμβαίνει πάντοτε καὶ ὅτι ἐν ταῖς πυρκαϊαῖς φοβοῦνται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὅχι τόσοντὸ πῦρ, ὅσον τὸ ὕδωρ, διότι ἀπ' ἐκείνου μὲν ἐνίοτε διασώζονται αἱ οἰκίαι ἀπὸ τοῦτου ὁμῶς οὐδέποτε.

Ὁ ἀμερικανικὸς πυροσβέστης εἶναι πρωτότυπος καὶ μοναδικὸς ἐν τῇ οἰκουμένῃ. Ὅτι οἱ ἄλλοι πράττουσι κατὰ χρέος, αὐτὸς τὸ πράττει χάριν ἀπλῆς διασκεδάσεως καὶ εἶναι ἀνεκδιήγητος ἡ ἡδονὴ τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται εἰς τὴν ἀπόσβεσιν τῶν πυρκαϊῶν. Ὑπάρχουσιν ἐνταῦθα νεανίαι τῶν ὁποίων ὁ πρὸς τὰς πυρκαϊὰς ἔως φθάνει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε θέλουσι νὰ παρευρίσκωνται εἰς ὅλας ἀνεξαίρετως ὅθεν ἀναβαίνουν εἰς τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν των, ἐνδεδυμένοι πάντοτε τὴν πυροσβεστικὴν στολὴν, καὶ ἐκεῖθεν κατασκοπεύουσι νύκτας ὅλας καὶ ἡμέρας ἀμιλλώμενοι τίς πρῶτος ν' ἀνακαλύψῃ πυρκαϊά. Εἰς δὲ τὰς ἀντλίας των προσφέρουσιν ἀληθῆ λατρείαν τὰς στολίζουσι δι' ἀνθέων, τὰς καλλωπίζουσι ποικιλοτρόπως, τὰς ὀνομάζουσι διὰ τρυφερῶν ἐπιθέτων καὶ τὰς περιφέρουσι πολλάκις μεθ' ἑαυτῶν εἰς τοὺς δημοσίους περιπάτους, χάριν ἀπλῆς ἐπιδείξεως. Μοι ἔτυχε νὰ ἶδω ἀντλία κατασκευασμένην ἐκ καθαροῦ ἀργύρου. Ἐν Ἀμερικῇ οἱ πλούσιοι νεανίαι καταστρέφουσι πολλάκις κολοσσαίας περιουσίας εἰς πυροσβεστικὰς ἀντλίας, καθὼς ἐν Ἀγγλίᾳ εἰς ἵππους καὶ ἵπποδρόμια. Ἐκτὸς τοῦτου ἐν Ἀμερικῇ καλὴ πανήγυρις ἢ ἄλλη τις ἐορτὴ δὲν γίνεται ἄνευ πυροσβεστῶν καὶ ἐπομένων ἄνευ ἀντλιῶν, διότι οἱ πυροσβέσται συμπαραλαμβάνουσιν ἀείποτε μεθ' ἑαυτῶν τὰς ἀντλίας των. Διαφόρων δὲ πόλεων πυροσβεστικαὶ ἐταιρίαι ἀντεπισκέπτονται ἀλλήλας πρὸς ἐπίδειξιν τῶν ἀντλιῶν των, χάριν τῶν ὁποίων γίνονται καὶ μεγάλα συμπόσια. Ὅλους δὲ ἀνεξαίρετως τοὺς μεγάλους ἄνδρας τοὺς ἐξ Εὐρώπης ἐρχομένους ὑποδέχονται πάντοτε οἱ πυροσβέσται μετὰ τῶν ἀντλιῶν αὐτῶν. Τοιοῦτοτρόπως καὶ τὸν Κοσσοῦθ καὶ τὴν Ἀλβάνην ἤμα ἀποβιβάσθέντας ἐν Νεοβοράκω περιεκύκλωσαν ἄπαντες οἱ πυροσβέσται τῆς πόλεως μετὰ τῶν προσφιλῶν αὐτῶν ἀντλιῶν.

Τὸ δὲ πρὸς τὰς πυρκαϊὰς πάθος ἐν Ἀμερικῇ μετεδόθη ἀπὸ τῶν πυροσβεστῶν καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους πολίτας. Οὕτω φερ' εἰπεῖν ἐνδύουσι τὰ μικρὰ παιδιὰ στολὰς πυροσβεστῶν καὶ οἱ ἀθურματοπῶλαι κατασκευάζουσιν ἐπιτήδες μικρὰς ἀν-

Οἱ γονεῖς ὑπόσχονται ὡς βραβεῖον ἐπιμελείας εἰς τὰ τέκνα των νὰ τὰ συμπαραλάβωσιν εἰς τὰς μεγάλας πυρκαϊάς. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἰδιοκτῆται ἢ ἐνοικιασταὶ τῶν οἰκιῶν ἐγείρονται ἀπὸ πρωίας καὶ, εἴτε χάριν καθαριότητος, εἴτε ἐξ ἐμφύτου ἔρωτος πρὸς τὰς ἀντλίας, κατακλύζουσι τὰς οἰκίας των ἄνωθεν ἕως κάτω διὰ ψυχροῦ ὕδατος ἵνα μὴ ἀπολέσωσι τὴν ἑξίν.

— Σὰς ὑπεσχέθην, εἶπεν ἡμῖν ὁ Ἀρθούρος, νὰ σὰς δεῖξω τίνι τρόπῳ σβένουσι τὰς πυρκαϊὰς, καὶ κατόπιν νὰ σὰς εἶπω πῶς τὰς ἀνάπτουσι. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐξεπλήρωσα, ἀκούσατε δὲ τώρα καὶ τὸ δεύτερον. Ἐνταῦθα, ὡς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ κόσμου, αἱ πυρκαϊαὶ κατ' ἐπιφάνειαν μὲν συμβαίνουν ταχέως, πράγματι ὅμως τὸ πῦρ τίθεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ προμελέτης.

— Δὲν ὑπάρχουσι λοιπὸν ἐν Ἀμερικῇ νόμοι τιμωροῦντας τοὺς ἐμπρηστάς; ἠρώτησεν ὁ σὺρ' Ἰάκωβος.

— Τιμωροῦνται καὶ τιμωροῦνται μάλιστα αὐστηρότητα, διὰ τῆς θανατικῆς ποινῆς, ἀλλά...

— Τί ἄλλα;

— Ἀλλὰ, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἀρθούρος ὁ νόμος ὁρίζει ὅτι τότε μόνον θεωρεῖται τις ἔνοχος ἐμπρησμοῦ, ὅταν συλληφθῇ ἐπ' αὐτοφώρῳ μεταδίδων τὸ πῦρ δι' ἀνημμένου δαυλοῦ, ἐπειδὴ δὲ τὸ ὀρκωτὸν δικαστήριον ἐξετάζει μᾶλλον τὸ γράμμα ἢ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ὁ ἐμπρηστὴς κηρύσσεται ἀθῶος καὶ ἀπολύεται, ἅμα ἀποδειχθῇ ὅτι δὲν ἔθεσε τὸ πῦρ εἰς τὴν οἰκίαν του δι' ἀνημμένου δαυλοῦ, ἀλλ' ἐμεταχειρίσθη ἄλλην τινὰ εὐφλεκτον χημικὴν οὐσίαν. Ὁ δὲ λόγος δι' ὃν πολλοὶ τῶν πολιτῶν πυρπολοῦσι τὰς οἰκίας των εἶναι εὐεξήγητος τὰς πυρπολοῦσι διὰ νὰ λάβωσι τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν, ὅπου εἶναι πάντοτε μεγαλύτερον τῆς πραγματικῆς ἀξίας, ἀπὸ τὰς ἀσφαλίστικας ἐταιρίας. Αἱ δὲ ἐταιρίαι αὗται ἀνεξέταστος σχεδὸν πληρώνουσι τὸ ἀσφαλίσθην ποσόν, χωρὶς τῆς ἐλαχίστης ἀντιλογίας.

— Ἀλλὰ τότε αἱ ἐταιρίαι αὗται, εἶπον πρὸς τὸν Ἀρθούρον, ἐργάζονται κατὰ τοῦ συμφέροντός των.

— Ἀπατάσθε. Ἡξεύρω μάλιστα ὅτι τινες τῶν ἐταιριῶν, ἅμα παρέλθῃ πολὺς καιρὸς καὶ πυρκαϊὰ δὲν συμβῇ, θέτουσιν αὐταὶ πῦρ διὰ τῶν ὑπαλλήλων των εἰς τὰς ἀσφαλισμένας οἰκίας, διὰ νὰ κεντήσωσι τὸν ζῆλον τῶν τε ἐμπρηστῶν καὶ τῶν πυροσβεστῶν, καὶ οὕτω νὰ ἀναγκάσωσι τοὺς φοροῦντας ἀνθρώπους, οἵτινες πάντοτε εἶναι οἱ